המפלה אור לשמונים ואחד. בכריתות בפרק קמא. דקיימא לוט זאת

תורת היולדת ש מלמד שמביאה קרבן אחד על ולדות הרבה יכול

שתביא על הלידה שלפני מלאות ועל הלידה שלאחר מלאות קרבן

אחד ולא יותר תלמוד לומר זאת שאם ילדה לאחר מלאות כגון

ה א מיי׳ פ״א מהלכות

סמ"ג עשין רי"

זחוחרי כפרה הלכה ח

ב מיי׳ פ״י מהלכות

עשה הקרבנות הכי 1. ג מיי' פי"ט מהלכות פסולי המוקדשין הלכה

מעשה הקרבנות הל' ו:

ד מיי׳ פ״ב מהלכות תפלה הלכה ז [ופ״ב

מהל' תשובה ה"ז טור

לו"ח סי תרי"ט]: מו ה מיי שם הלכה ד

טוש"ע א"ח סי׳ תרכד

ממורת הש"ם ל) כריתות ז: עדיו' פ"ד

שיוה לו לשומאה. חזרו ב״ה מזה הטעם מתשובתם של ב״ש וטעמייהו כדתניא פ"ק דכריתות (דף ח.) או לבת לרבות אור לשמונים ואחד: תלמוך לומר ביום. תימה אמאי אינטריך עד יום תיפוק ליה דאינו נאכל אור לשלישי מדאילטריך ביום א דאי

ס"ד דנאכל פשיטא דאינה נשרפת באותו לילה דתיכף לאכילה שריפה ב ויש לומר דאי לאו עד יום ה״א נאכל גואינטריך ביום למעוטי שלא ישרף בלילה של אחרי כן ד: שהרי בוב קראו מרכב וכוי. מרכב ומושב אין דינו שוה דנוגע במרכב אין טעון כבום בגדים כדמוכח בתורת כהנים ובריש מסכת כלים הש והשתח קשה לר"י היכי קאמר דבאשה קרוי מושב אם ר"ל אפי׳ אוכף שיש לו דין מרכב אף באשה שינה הכתוב לקרותו מושב לדבר דרך כבוד דהא לקמן משני משום ביעתותא דגמלא אורחא הוא אלמא לשנות הדבר ממה שהוא אין לכתוב דרך כבוד ונראה לר"י דה"פ ובאשה קראו מושב מרבויא דקרא דמושב דהכי איתא בתורת כהנים אשר היא יושבת עליו זה מושב כלי זה מרכב לימדנו הכתוב לספר בלשון נקיה שלא כתבו בהדיא כמו בזב:

יאהמפלת אור לשמונים ואחד בית שמאי פוטרין מקרבן ובית הלל מחייבים אמרו ⁶ (להן) בית הלל לבית שמאי מאי שנא אור שמנים ואחר מיום שמנים ואחר אם שיוה לו למומאה לא ישוה לו לקרבן מדקאמר ב"ה לב"ש מאי שנא אור שמונים ואחד מיום שמונים ואחד שמע מינה אור אורתא הוא שמע מינה מיתיבי יכול יהא נאכל אור לשלישי ודין הוא זבחים □ נאכלים ליום אחד ושלמים נאכלים לשני ימים מה להלן לילה אחר היום אף כאן לילה אחר היום ת"ל יביום זבחכם יאכל וממחרת והנותר עד יום יבעוד יום הוא נאכל ואינו נאכל לאור שלישי יכול ישרף מיד ודין הוא זבחים נאכלין ליום ולילה אחד ושלמים נאכלין לשני ימים ולילה אחד מָה להָלן תיכף לאכִילה שָריפה אף כאן תיכף לאכילה שריפה תלמוד לומר יוהנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף גביום אתה יי (שורף) ואי אתה שורפו בלילה מדקאמר יהא נאכל אור

ממנו עד בוקר (שמוח יבן אף כאן לילה אחר הימים הכתובים בה: ח"ל וממחרת והנותר עד יום בעוד. שהוא יום ממחרת אכול ולא משתחשך: מה

להלן סיכף לאכילה שריפה. כשכלה זמן אכילתו מתחיל זמן שריפתו כדכתיב [שם] והנותר ממנו עד בקר באש תשרופו: אף כאן. זמן אכילתו כלה

ערבית כדאמר וישרף בלילה: **תלמוד לומר.** בלו את אהרן ביום השלישי באש ישרף. כאן לא נאמר עד יום אלא ביום משום דהאי קרא

שרפית באמת ישוף בפיסה. שנמה כל מת אהר בל מת אהר ביום השלים בלילה וקרא דלעיל בקדושים תהיו: באחריה דרב הוגא קרו. לאורתא לא איירי בומן אכילה אלא בשריפה להורות שביום הוא נשרף ולא בלילה וקרא דלעיל בקדושים תהיו: באחריה דרב הוגא קרו. לאורתא נגהי: מאי טעמא לא חני לילי. כדחנא דבי שמואל. ומשני אלישנא מעליא קא מיהדר שתלוה ודרך נקיי הדעת לספר בלשון נקיה: דבר נגהיה. לאו משום דלילי דבר מגונה הוא והא דר׳ יהושע בן לוי בעלמא איתמר ומיהו שמעינן מינה לשון חכמים לחזר אחר לשון לח

ונקי: אשר איננה טהורה. ולא כתיב הבהמה הטמאה כי אורחיה הרי שמונה אותיות עקם הטמאה חמש אותיות הן אשר איננה טהורה

שלש עשרה אומיות. ואע"ג דבאורייתא כתיב טמא שני אורחיה בחד דוכמא ללמדך לחזר על לשון נקיה: אשר לא יהיה עהור. הוה

ליה למיכתב איש טמא וכי נמי משוית לטהור חסר ו' איכא עיקום תשע שהרי שתים עשרה יש וטמא אינו אלא שלש: ו' דעהור. דהא לא חסר הוא: כי אמר מקרה. טמא הוא לכתוב ולשתוק ויש כאן עיקום י"ו אותיות: בוב. כתיב (ויקרא מו) וכל המרכב אשר ירכב ובאשה כתיב (שם) או על הכלי אשר היא יושבת לפי שאין הגון להזכיר רכיבה ופיסוק רגלים באשה ואע"פ שהמרכב והמושב שוין בשניהם: וחבחר

לשון ערומים. מצוה עליך כך: ברור מללו. ל' נקי ומבורר: מאי ואומר. למה לו ואומר הא נפקא ליה מקמא: ה"ק ורי סימא ה"מ בדאורייסא.

תורה הקפידה בלשונה שינאחתה מפי הגבורה אבל חכמים במשנה וברייתא אין להקפיד על לשונם: **ח"א ותבחר לשון ערומים**. שמענו שהערומים

בוחרי לשון הם: משום ביעחותה דגמלים. שהוא גבוה ומתיירה שלה תפול אורחה דאשה לרכוב כדי שתהה מחזקת בו בידים ורגלים:

לשלישי אלמא אור אורתא הוא שמע מינה תא שמע סיאור של יום הכפורים מתפלל שבע ומתודה שחרית מתפלל שבע ומתודה במוסף מתפלל שבע ומתודה במנחה מתפלל שבע ומתודה יבערבית מתפלל מעין שמונה עשר ר' חנינא בן גמליאל אומר משום אבותיו המתפלל שמונה עשר שלימות מפני שצריך לומר הבדלה בחונן הדעת אלמא אור אורתא הוא שמע מינה תא שמְע ״דתני דבי שמואל לִילי ארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר אלמא אור אורתא הוא אלא בין רב הונא ובין רב יהודה דכולי עלמא אור אורתא הוא ולא פליגי ©מר כי אתריה ומר כי אתריה באתריה דרב הונא קרו ©נָגהי ובאתריה דרב יהודה קרו לילי ותנא ְדידן מאי מעמא לא קתני לילִי לישנא מעליא הוא דנקט וכדר' יהושע בן לוי דאמר ר' יהושע בן לוי לעולם י אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו •שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו שנאמר ימן הבהמה המהורה ומן הבהמה אשר איננה מהורה רב פפא אמר תשע שנאמר יכי יהיה בך איש אשר לא יהיה מהור מקרה לילה רבינא אמר עשר וי"ו דמהור רב אחא בר יעקב אמר שש עשרה שנאמר יכי אמר מקרה הוא בלתי מהור הוא כי לא מהור תניא דבי רבי ישמעאל לעולם יספר אדם בלשון נקיה שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב ואומר יותבחר לשון ערומים ואומר יודעת שפתי ברור מללו מאי ואומר וכי תימא הני מילי בדאורייתא אבל בדרבגן לא תא שמע ואומר ותבחר לשון ערומים וכי תימא הני מילי בדרבגן אבל במילי דעלמא לא יואומר ודעת שפתי ברור מללו ובאשה לא כתיב בה מרכב והכתיב ותקם רבקה ונערותיה ותרכבנה על הגמלים התם משום ביעתותא דגמלים* אורחא היא והכתיב יויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור התם

ונתעברה והפילה אם תוך מלאות הפילה נפטרת בקרבן אחד ואם לאחר מלאות הפילה כבר נתחייבה בקרבן הראשון קודם לידה שניה ולבסוף מלחות של לידה שניה תביא שתי קרבנות. ואם הפילה ליל של כניסת שמונים ואחד שכבר עברה מלאות שלה אבל עדיין אינה ראויה להבאת קרבן שאין קרבן נשחט בלילה: בים הלל מחייבי. שתי קרבנות דלאחר מלאות קרינא ביה ובית שמחי פוטרין חותה בקרבן אחד כדמפרש טעמייהו: מאי שנא אור שמונים ואחד מיום שמונים וא'. הלא אתם מודים לנו שאם לא הפילה הלילה והפילה למחר שחייבת אף כשהפילה אור לשמונים ואחד מתחייב שהרי לכל דבר זמן היום והלילה שוים: אם שיוה לו לעומאה לא ישוה לו לקרבן. בתמיה. ועוד רחיה חחרת דהואיל ושוה לו לטומאה שעד שקיעת החמה של שמונים דמיה טהורים ואם תראה לאחר שקיעת החמה דמיה טמאין כאילו היא רואה למחר ולמה לא ישוה לו אף לקרבן שכשם שאם תפיל למחר תתחייב כך תתחייב על הוולד של לילו. ותשובת בית שמאי במסכת כריתות [1:] היא שנויה לא אם אמרתם ביום שמונים ואחד שכן ינתה לשעה הראויה להביא בה קרבן לפיכך נתחייבה בקרבן הראשון ושוב אין לידה השניה נפטרת בו תאמרו במפלת אור לשמונים ואחד שלא ילתה מידי וולד הראשון לשעה הראויה לקרבן והדמים שאתם אומרים אינן מוכיחים שהרי הפילה תוך מלאות דמיה של לידה טמאין

ופטורה מן הקרבן: אור לשלישי.

לאור כניסתו של שלישי. ה"נ גרסינן

אור לשלישי ואשלמים קאי דכתיב בהו

ביום זבחכם יאכל וממחרת ולוה

לשורפו לבוקרו של שלישי יכול יהא

נאכל ליל שלפניו: זבחים נאכלים

ליום אחד. תודה דכתיב ביום קרבנו

יאכלי ושלמים נאכלים לשני ימים מה

להלן לילה אחר היום דכתיב בגופיה

דקרא לא יניח ממנו עד בוקר הא כל

הלילה אוכל וכן פסח לא תותירו

שטבלה לפוף שבועיים של נקבה

מ"י, ב) [להס], ג) זכחים נו: [ע"ש כמה שינוים], ד) [שורפו], ב) יומל פו: ודה חי ו) ביוחה ובודה ומתודה, ז) ולקמן ז: ע"שן, ה) [שבת קנג. בילה טו. יומא נה. נדרים מט. נב: ב"מ מ. קיז. ב"ב יב. ב"ת ת. קח. ב"ב יב. מנחות קו: בכורות לב. חולין סו.], ש) [פי" כנוי הוא כמו שקורין לסומא סגי נהור והעיקר בה מן ולא יגה שביב אשו (איוב יח) ערוך], י) [ברכות יה: יוח) ייח) ייח יומא עה. יבמות יא: קג. כתובות יג. סה: גיטין עו: פ: ב"מ לא. סנהד' נד. ממורה ל.ן, ל | [ל"ל מ"ט ואומרן, ל | [כריחות ט:], מ) [ויקרא יב], ל) [ויקרא ו], ס) [משנה ג],

תורה אור השלם ו. ביום זבחכם יאכל וּמִּמְדֶּרִת ְּנְאַשׁ יִשְּׂרֵף: הַשְּׁלִישִׁי בָּאַשׁ יִשְּרֵף: הַ- יִּבְּיִישִׁי

ויקרא יט ו 2. וְהַנּוֹתֶר מִבְּשֵׁר הַזְּבָּח בִּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּאֵשׁ יִשְׂרָף: ויקרא ז יז נון הַבְּהַמְה הַשְּׁחוֹרָה וּמִן הַבְּהַמָּה אֲשֶׁר אֵינֶנָה טְהֹרָה וּמִן הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר רֹמֵשׁ עַל הָאֲדָמָה: בראשית ז ח

4. כּי יהיה ברּ אישׁ אשׁר ר. בי זְיְנֶית פְּרוֹר מִקְּרֵה לְא יִהְיֶה טְהוֹר מִקְּרֵה לְיִלָה וְיָצָא אֶל מְחוּץ למחנה לא יבא אל תור יַבּהְיָשֶּה לא בָּא אֶל הוּן. הַמַּחֲנֶה: דברים כג יא 5. וְלֹא דִבֶּר שְׁאוּל מאומה ביום ההוא כי בְּאוּכְּוּוּ בֵּיוּם נַוּוּוּא בִּי אָמֵר מִקְּרָה הוּא בִּלְתִּי טָהוֹר הוּא כִּי לֹא טָהוֹר: שמואל א כ כו

6. כִּי יְאַלֵּף עֲוֹנְךּ פִּיךְ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים: איוב טו ה

ייטר לבּי אָמְרְי וְדַעַת. שְׂפָתִי בָּרוּר מִלֵּלוּ: איוב לג ג

ג וַתָּקָם רִבְּקָה וְנָעֲרֹתֶיהָ. וַתִּרְכַּבְנָה עַל הַגְּמָלִים וַתִּרְכַּבְנָה עַל הַגְּמַלִים ותלכנה אחרי האיש יַּקַח הָעֶבֶּד אֶת רְבְּקָה יַּקַח הָעֶבֶּד אֶת רִבְּקָה יַבראשית כד סא 9. ויקח משה את אשתו וְאֶת בְּנֶיוֹ וַיִּרְבָּבֶם עַל הַחֲמֹר וַיְּשָׁב אַרְצָה מִצְרִים וַיִּשָּׁח מֹשֶׁה אֶת מַטַה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ: שמות ד כ

גליון הש"ם גם' שהרי עקם הכתוב. עי' מדרש רצה ריש פ' : אמור

רבינו חננאל

ועוד יש משנה אחרת כי אור אורתא הוא, דתנן . בכריתות פ״א המפלת לאור שמונים ואחד ב"ש פוטרין מן הקרבן וב״ה ושמשה ונתעברה והפילה לילי שמונים ואחד. כלומר ובמוצאי פ׳ בלילה לילי יום פ"א הפילה, ב"ש פוטרין מן הקרבן על זה הנפל שהיו אומרים הקרבן ... מהיא מריאה טל הלידה

שהיא מבשהי כל יחידות פוטר זה הנפל, שהר ביום פ״א נתחייבה בקרבן הלידה וכל מה שהיה מקודם חיוב עליה אותו הקרבן פוטרם זה הקרבן. וב״ה אומרים לילי פ״א כיום פ״א הוא חשוב, הלא אם ראת דם לילי פ״א דם נידה הוא ולא דם טוהר, פירוש הנה הלילה ב״ה מאי שנא אור פ״א מיום פ״א ש״מ אור אורתא הוא ש״מ. ועוד ת״ש דתניא יכול יהא זבח השלמים נאכל לאור שלישי שנשחטת ובלילה והנותר בבקר נשרף, שנאמר ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בוקר דינה להאכל יום שנשחטה בו וכל הלילה. ובקר שהוא תכף לאכילתה. כלומר עכשיו כשנאסר באכילתה תהיה שרפתה. וזהו זבחים נאכליו י ליום אחד, כך זבח השלמים נאכלין לשני ימים ולילה אחד, שנאמר ביום הקריבו את זבחו יאכל וממחרת, נאכלין בו ביום

ומפלון און לשמונים ואחד. שילדה נקבה, לאור פ״א שהיתה ראויה למחר להביא כפרתה,

מוסף רש"י

המפלת אור לשמונים

פוטרין מקרבן. מלידה ב', אע"ג דלאחר מלאת הוא, הואיל ולילה הוא ולא ילאה שעה ראויה ונח ינחה שעה רחויה לקרבן, דלילה מחוסר זמן קרבן הוא, דכתיב ביום לותו, הלכך לענון קרבן כתוך מלאת דמי (שם). מאי שנא אור פ"א מיום פ"א. דודאי חייבת (שם). אם שיוה לו מודים שמשקיעת החמה של יום פ׳ כלו ימי טוהר שלה, ואם ראתה בליל פ"א טמאה (שם). מה להלו לילה אחר היום. לא יניח ממנו עד בקר, הא כל הלילה נאכל, אף כאן בשלמים תהא לילה אחל יום המחלת חבחים נו:) ת"ל כו' וממחרת והנותר עד יום, גני אכילה כמיב בקדושים תהיו, ביום זבחכם יחכל וממחרת והנותר עד יום, בעוד שהוא יום תאכלנו זמן אכילתו (שם). מה זכן נוכלנו (שב). בוויו להלן. בנאכלין ליום אחד, תיכף לאכילה דכתיב גבי שריפה. מילואים ואם יותר מבשר של יום הכפורים. ליל

מוסף תוספות

א. לומר דאינו נשרף לאור שלישי. מוס' ר"ס. ב. דכי היכי דהתם לילה אחריהן תיכף לאכילה שריפה. הל"ן. שאין מביאין קדשים הפסול חלאוה. ועיין חוס' הרא"ש. ג. עד בקר של יום ג׳. תוס׳ הרח״ש. ד. אם לא שרפו ביום. חי׳ הר״ן. ה. מה שאין כן המושב שמגעו שוה למשאו וטעון כיבוס בגדים. עס. ו. וכ״ש הכא דאיכא דינא בהדייהו. שס. ז. שהרי בזה קראו מרכב פי' כתב מרכב בהדיא בקרא. תוס' הרח"ש.

רבינו חננאל (המשר) שנשחטין ובלילה ומחר, שחשך יביו ראכילתז היי

. שרפו אותן (ה)[ב]לילה ותהא שריפתן תיכף לאיסור אכילתן, ת״ל והנותר ביום השלישי באש ישרף ביום י ש"מ אור אורתא הוא ש"מ. ועוד ת"ש אור יום הכפורים מתפלל שבע ומתודה שחרית וכו". ועוד תא שמע דתנא דבי שמואל ש כו הוא הוא הוא כן הרבות האחרים ביותר המהוא של של של של של היה הוא הוא הוא היה הוא היה האחרים ביותר המהוא בשנ לילי ארבענה עשר בורקו את החמץ לאור הנר, שימ אור אורתא הוא שמע מינה. ותנא רידן אמאי קר ללילה אור, ואמרינן לישנא מעליא, כלומר לא בעי למיתנא לילה שהוא חשך, אלא קראו לחשך אור, כגון הני דקרו לסמיא סגיא נהורא, וכדאמרינן אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות. שנאמר ומז הבהמה אשר איננה טהורה שהז י״ג אותיות. ית היא אות בנו מהנה נשר מית בקשר החוב בסומה חוביה. באמה בין בהנה היא הגבו היה היה היא היה היה היה בקור היה היה האלו כתב הטמאה הי אותיות היה די לו, ומפני מה הוסיף שמונה אותיות משום שלא להזכרי שם טומאה. שימ כי כן הדין להתרחק מכל דבר מגונה. ודברי רב פפא ורבינא ורב אחא כענין הזה ופשוטין הן. בזב קראו מרכב, שנאמר. וכל המרכב אשר ירכב עליו הזב יטמא. ובאשה כתיב. וכל אשר תשב עליו יטמא. ומפני מה לא הזכיר באשה מרכב. שהמרכב הוא בפיסוק רגלים, והוא דרך גנאי באשה הזכרת פיסוק רגלים במקום שאפשר לו הדבר להזכירו בלשון שבח, אבל בר . זגמל וכיוצא בו שהוא משום פחד שמתיראה לרכוב דרך ישיבה שלא תפול, אי אפשר שלא להזכיר רכיבה, אין עליו כלום.